

Jókai Mór Városi Könyvtár
2900 KOMÁROM Táncsics Mihály utca 10.
Telefon/fax: 34/344-631
www.jmVK-komarom.hu

KÖNYVTÁRI SZÁM		
2022 FEBR 01		
KP/176h-1/2022		
Érkezési:	Címadó:	Műhely:

A Jókai Mór Városi Könyvtár szakmai beszámolója

20201. évi tevékenységéről

Bevezetés

A könyvtárak célja, hogy megőrizték, feltárják, és rendelkezésre bocsátják az emberiség által felhalmozott írott, nyomtatott és a technikai fejlődés során létrejött szellemi javakat és értékeket. Történetükből kiderül, hogy ezt soha nem öncélúan tették, tevékenységükkel mindig az adott társadalmat szolgálták. Segítették az oktatást, az ismeretterjesztést, az olvasási kultúra elterjesztését és közösségi központokként is működtek.

Ez a mai korban is így van. A könyvtáraknak is alkalmazkodniuk kell a mai felgyorsult világ kihívásaihoz, a megváltozott társadalmi környezethez. A könyvtárak szolgáltatásainak alapja az a dokumentumokban felhalmozott tudás, amellyel rendelkeznek.

Magyarországon a könyvtárak szolgáltatási rendszert alkotnak. Az országos szolgáltatási rendszert különböző típusú könyvtárak alkotják, amelyek hagyományos könyvtári dokumentumokkal, tudástárakkal, információs adatbázisokkal, elektronikus dokumentumokkal, Internet hozzáféréssel, másrészt a legkorszerűbb szolgáltatási formákkal állnak használóik rendelkezésére. Ezekből következik, hogy a könyvtárak a mai magyar társadalom intézményrendszerében a legdemokratikusabb intézmények az információkhoz való hozzáférés és az élethosszig tartó tanulás tekintetében.

A könyvtár gyűjteménye az intézmény szolgáltatásainak az alapja. Ezért annak meghatározása, hogy a könyvtár a megjelenő dokumentumok mely köréből gyűjti és fejleszti állományát, csak a könyvtár által ellátott feladatok tükrében, valamint az intézmény társadalmi környezetének, székhelyének, vonzáskörzetének speciális tényezői alapján történhet. Az ellátandó feladatok meghatározása a könyvtár jellege és típusa szerint történik. Ez az alapja a beszerzendő és megőrzendő dokumentumok körének. A könyvtár jellegén és típusán túlmenően a település demográfiai, gazdasági és kulturális jellemzői egyaránt meghatározzák a gyűjtemény összetételét, az erre épülő szolgáltatások kialakítását.

Épület, infrastruktúra:

A központi könyvtár nagy előnye a központi elhelyezkedés: mivel a városközpontban helyezkedik el. A fenntartónak jóvoltából és egy pályázat segítségével köszönhetően részben már megvalósult a felújítás. Korszerű fűtés, teljesen új villamoshálózat, étkező, új vizesblokkok (női, férfi, akadálymentes) lettek kialakítva és megoldódott az akadálymentesített bejárat (liftet)

helyeztek el. Új bútorokat is kaptunk. A második ütemben folytatódik majd a tető és nyílászárócsere, épület szigetelése és az udvar parkosítása.

A könyvtár még két szolgáltató hellyel rendelkezik: A gyermekrészleg a Jedlik Ányos utca 8. sz. alatt a Községi Házban, a fiókkönyvtár Szönyben, a Petőfi Sándor utca 11. sz. alatt található.

A központi könyvtár által használt helyiségek alapterülete: 228 m², a gyermekrészlegé 112 m², a fiókkönyvtaré 60 m², a raktáráké 82 m², összesen: 482 m².

A *gyermekrészleg a Községi Házban* is teljesen akadálymentesített. Lift és rámpa segíti a bejutást, mozgássérültek részére külön mosdó áll rendelkezésre.

A *Szőnyi fiókkönyvtár épülete* nagyon korszerűtlen. A higiéniai feltételek (mosdó, Wc) kialakítása, víz bekötése megtörtént.

Szolgáltatások:

- Kölcsönzés (kivétel a könyvtárból):
  - o könyv
  - o időszaki kiadvány (újság, folyóirat)
  - o AV dokumentum (pl.: DVD)
  - o Elektronikus dokumentum digitálisan
  - o Könyvtárközi kölcsönzés
- Közvetlen (helyben használat):
  - o Kézikönyvtári anyag
  - o Helyismereti gyűjtemény anyaga
  - o Időszaki kiadvány (újság, folyóirat)
  - o AV dokumentum
  - o Elektronikus dokumentum
  - o Könyvtárközi helyben használata
- Információszoolgáltatás:
  - o Irodalomkutatás
  - o Témafigyelés:
    - irodalmi, helyi folyóiratokból
    - internetes irodalmi portálokból
    - könyvismertetőkből
  - o Közhasznú információszoolgáltatás
  - o Általános tájékoztatás
  - o Helyismereti szaktanácsadás
  - o Cédulakatalógus
  - o Elektronikus katalógus (OPAC)
- Rendezvények:
  - o Kiállítás
  - o Előadás/ Író - Olvasó találkozó
  - o Könyvtári óra
  - o Gyermekfoglalkozás
  - o Gyermektábor
- Számítógép-használat:
  - o Internethasználat
  - o Szövegszerkesztés

- Nyomtatás
- Szkennelés
- Egyéb:
  - Fénymásolás

A Könyvtár munkáját meghatározó tényezők:

Jogszályi keretek, a fenntartó, Komárom Város Önkormányzata rendeletei, elvárásai, lehetőségei, az intézmény alapidokumentumai az alapító okirat, a szervezeti és működési szabályzat, a könyvtárhasználati szabályzat, nemzetközi irányelvek, országos szakmai trendek, stratégiák, az Országos Könyvtárügyi Tanács ajánlásai, helyi sajátosságok, mindaz a társadalmi környezet, amely az intézményt körül veszi.

1. Jogszályi keretek:

Magyarország alaptörvénye

„IX. cikk (2) Magyarország...biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

„X. cikk (1) Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, a tanulás, valamint törvényben meghatározott keretek között a tanítás szabadságát.”

„XI. cikk (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.”

„(2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével...biztosítja.”

„XV. cikk (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

A 2012-ben a parlament által megalkotott és elfogadott alaptörvény szerint a könyvtári rendszer az egyik legdemokratikusabb intézmény rendszere a magyar közéletnek. Magában hordozza a szabad tájékoztatás feltételeit, biztosítja minden magyar állampolgárnak a művelődéshez való

jogot. Ezt a könyvtári dokumentumok gyűjtésével, feltárásával és rendelkezésre bocsátásával teszi. Olyan szolgáltatások nyújtásával biztosítja a nyilvános könyvtárakban, amelyek mindenki számára hozzáférhetőek az Alaptörvény XV. cikkelyében megfogalmazott különbségtétel nélkül, dokumentum típustól függetlenül.

Magyarországon a könyvtárügyet az 1997. évi CXL. törvény *“a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről”*

Kimondja: „Az információs társadalom és a demokratikus jogállam működéséhez hozzátartozik az információk szabad áramlását, bárki számára hozzáférhetővé tételét biztosító könyvtári rendszer.” Hangsúlyt az ellátás biztosítása, ennek állami és önkormányzati felelőssége kap. Meghatározásra kerültek a nyilvános könyvtárak működési kritériumai és forrásai, a felhasználói jogok és köteleességek, a hozzáférés demokratizmusa, az ágazati irányítás szerepköre.

A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata, mely nyilvános könyvtár fenntartásával, vagy nyilvános könyvtár szolgáltatásának megrendelésével teljesíthető.

Az ellátás minősége érdekében a törvény rendelkezik a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről, az országos dokumentum-ellátási rendszer (ODR) létrehozásáról (mely magában foglalja a könyvtárközi dokumentum ellátást, a dokumentumok lelőhely nyilvántartását, a kivont dokumentumok hasznosítását, a köteleespéldány szolgáltatást, a nem nyomtatott dokumentumok archiválási, nyilvántartási rendszerét). Állami forrásból finanszírozott további központi szolgáltatásokról, így állománygyarapítási, informatikai és technológiai ellátottságot segítő támogatás, könyvtárhasználati kutatások, fejlesztések, szabványok, szabályzatok készítése, irányelvek kidolgozása, statisztikai feladatok, szakfelügyelet ellátása.

A törvény szabályozza a nyilvános könyvtári ellátás működésének feltételeit, a települési és megyei könyvtári ellátást, a megyei könyvtári és a nemzeti könyvtári szerepkört, a tudományos és szakkönyvtári ellátást, a könyvtári információ- és tartalomszolgáltatás megszervezését és fejlesztését, a tevékenységhez tartozó finanszírozási források körét. Komárom város könyvtára nyilvános könyvtár.

A nyilvános könyvtár alapkövetelménye: mindenki által használható és megközelíthető, helyben nyújtott szolgáltatásai ingyenesek, a felhasználók többsége számára megfelelő

időpontban tart nyitva, rendelkezik kizárólag könyvtári célra alkalmas helyiséggel, könyvtári szakembert alkalmaz, statisztikai adatokat szolgáltat és ellátja alapfeladatait. Nyilvános könyvtári feladat a gyűjteményfejlesztés, a dokumentum- és információcsere, más könyvtári állományok, elektronikus dokumentumok elérése. További feladatokat a 2013. január 1-jével hatályba lépett törvénymódosítás határoz meg, így: a könyvtárhasználók segítése a papír alapú olvasás és a digitális írástudás elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Az oktatásban, képzésben részt vevők információellátásának segítése, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségének biztosítása, kulturális, közösségi, közművelődési rendezvények és egyéb programok szervezése. A nyilvános könyvtár látogatója a kijelölt gyűjteményrészek helybeni használatára, információszerzésre ingyenesen jogosult.

A működéshez szükséges pénzeszközöket a könyvtár alapítója, illetve fenntartója köteles biztosítani, melyet az évente összeállított és a fenntartó által jóváhagyott költségvetésnek kell tartalmaznia.

A magyar könyvtárügy szereplői a technológiai kapcsolódások, a gyűjtemények digitális elérhetővé tétele, a forrásinformációk megosztása és az egységes képzés révén könyvtári szolgáltatási rendszert alkotva működnek.

Ezzel a könyvtári rendszer a legátfogóbb, központilag moderált, ugyanakkor sajátos helyi értékekkel működő intézményi struktúra az országban.

Az erőforrások költséghatékony felhasználást az országos könyvtári stratégia szolgálja. Jelenleg a harmadik ciklusban tartunk. Az elsőben a jogi környezet rendezése, valamint az IKT telepítés, fejlesztés, a másodikban az EU csatlakozás kihívásainak teljesítése és a regionális ellátás minőségi fejlesztése, míg a jelenlegiben a hozzáférés kiszélesítése, esélyteremtés, a könyvtári szerep megerősítése az életminőség javításában kapott kulcsszerepet.

2011. évi CLXXXIX. törvény. Magyarország helyi önkormányzatairól

A törvény, kötelező feladatként határozza meg, a települési önkormányzatok számára nyilvános könyvtár fenntartását.

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

„7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása.”

A törvények alapján a Jókai Mór Városi Könyvtár alapfunkcióját a következők szerint határozhatjuk meg:

Mint általános gyűjtőkörű, önkormányzat által fenntartott könyvtárnak alapfeladata a Komárom városában és annak vonzáskörzetében élő lakosság egészét szolgáló lakóhelyi könyvtári ellátás biztosítása. Rendelkezésre bocsátja mindazokat a könyveket, folyóiratokat, audiovizuális és elektronikus dokumentumokat, amelyek segítik:

- az önművelést, önképzést,
- a köz- és szakmai ügyekben való tájékozódást,
- az információszerzést,
- az alap, közép- és válogatva- a felsőfokú tananyag kiegészítését, elmélyítését,
- a szabadidő hasznos eltöltését.

Fenti feladatait a felnőtt- és gyermekrészleg, az audiovizuális gyűjtemény, a helyismereti gyűjtemény és a Szőnyi fiókkönyvtár működtetésével látja el.

Az évente elkészült intézményi beszámolók tartalmazzák a megvalósulás folyamatos lépéseit.

A könyvtár társadalmi környezete:

Komárom közel 20 000 lakosú kisváros, három településrészből tevődik össze: Komárom, Szőny és Koppánymonostor. 2013-tól járási székhely, 9 település tartozik hozzá. Domináns jellegét határvárosi fekvése, a gyógyvízre épülő idegenforgalom és a jól működő Ipari Park adja. Az ide települt multinacionális cégeken kívül jelentős a kis- és középvállalkozások jelenléte a szállodai- és vendéglátó ipari szolgáltatások és a kereskedelem területén, amelyek a lakosság nagy részének nyújtanak megélhetést.

A közművelődési feladatokat, jelenleg Monostori Erőd Nonprofit Kft. és a Komáromi Városgazda Nonprofit Kft. látják el. Ide tartozik a Közösségi Ház, a Mozi, az Ifjúsági Tábor, a Városi Sportcsarnok. A Klapka György Múzeum 2013-ban került önkormányzati fenntartásba a megyétől. Mint közgyűjtemény társintézménye könyvtárunknak. A Komáromi Közgyűjteményi Közalapítvány segítséget nyújt a két intézménytípus közös céljainak megvalósításában. Hagyománya van a városban a lakosság önszerveződő közösségeinek, a civil szervezetek tevékenységének. Működésüket sajátos eszközeivel a könyvtár is segíti. A könyvtár egyéb üzemeltetési szolgáltatásai és a karbantartás 2020. január 1-jétől a Városgazda Nonprofit Kft-hez került.

A városban 7 óvoda, 4 általános iskola és 1 egyház által fenntartott általános iskola és óvoda, 1 művészetoktatási intézmény, 1 speciális szakiskola és szakközép, 1 gimnázium és 4 szakközépiskola működik, 2 középfokú kollégiummal. Az általános iskolákkal a gyermekkönyvtár szinte napi kapcsolatot tart. Számottevők a csoportos foglalkozások, a könyvtárhasználati órák, a gyermek- rendezvények, a szabadidős könyvtári foglalkozások.

A határvárosi státuszból adódóan jelentős kapcsolatrendszer alakult ki a szlovákiai Komárommal és más felvidéki településekkel. Intézményi szinten is nagyon jó a kapcsolat az Észak-komáromi Szinyei József Városi Könyvtárral. Közös programok, vetélkedők erősítik a szakmai kapcsolatot. A szlovákiai magyarok, a Jókai Mór Városi Könyvtár olvasói között is számottevő létszámmal jelennek meg. (12-19 %) A Selye János Egyetem diákjai, tanárok, értelmiségiek is látogatói és használói a könyvtári szolgáltatásoknak.

Személyi feltételek:

Igazgató, felnőtt olvasószolgálatban 3 könyvtáros, a gyermekkönyvtárban 2 fő dolgozik, állománygyarapítást és feldolgozást a felnőtt könyvtárban végezzük, a feldolgozást, adatbevitelt 2 könyvtáros végzi, 1 informatikus-könyvtáros Kolléganő. Takarítási feladatot 1 kolléganő látja el három helyszínen.

Felnőtt részleg

Olvasószolgálat:

Egyik legfontosabb feladat, a könyvtárhasználók széleskörű tájékoztatása és a dokumentumok kölcsönzési munkafolyamatának precíz munkavégzése. Az olvasókkal való kapcsolattartás, kommunikáció, segítségnyújtás, irodalomajánlás.

Főbb feladataink:

- Késedelmes olvasók felszólítása, késedelmi díjak beszedése
- Az olvasószolgálattal kapcsolatos bevételek, nyomtatványok kezelése
- Tájékoztatás a számítógép használatával kapcsolatban
- Napi sajtó helytörténeti cikkeinek feldolgozása a TextLib integrált rendszerben
- Elbeszélések analitikus feltárása
- Hírlapok beszerzése, adminisztrációja:
  - o 136 féle hírlapot járatunk
  - o Elektronikus formában egy féle lap jár
- Új indulási oldal irodalmi folyóirat összeállítása, szerkesztése, megjelenítése
  - o Megjelenik évente 2-3 alkalommal, de sajnos a pandémia miatt már 2 éve nem jelent meg egy példány sem.
- Rendezvényekre meghívók, plakátok készítése, postázása
- A rendezvények lebonyolítása és dokumentálása

Rendszeres feladataink:

- Naprakészen vezetjük az olvasószolgálattal kapcsolatos nyilvántartásokat, forgalommal kapcsolatos statisztikát, munkanaplót, helyben használt dokumentumokat.
- Naponta végezzük a dokumentumok visszaosztását, a kevésbé keresett dokumentumok raktárba helyezését.
- Heti rendszerességgel mindenki ellenőrzi a saját raktári részét.

Statisztikai adatok:

- Regisztrált használó: 700 fő
- Újonnan regisztrált: 51 fő
- Személyes használat: 2271 fő

- Távhasználat: 2644 fő
- Opac és weblaphasználat: 484182 alkalom
- Kölsönzők száma: 3570 fő
- Kölsönzött dokumentumok száma: 13836 db.
  - o Audiovizuális dokumentumok: 62 alkalommal, 306 példányban
  - o Napilapok/kézikönyvek: 45 alkalommal, 183 példányban
    - A folyóiratokat 109 alkalommal keresték az olvasók, ami 388 újság kézbevételeét jelentette
- Helyben használt kézikönyvek: 30 db.
- Helyben használt helyismereti könyvek: 29 db.
- Referenz kérdések: 53 db.
- Könyvárközi kérés 18 alkalommal történt, ebből 18 teljesült.

Sajnos a statisztikai adatokban tükröződik, hogy a járvány miatt hosszú ideig zárva tartottunk. Először 2021. május 3-ig voltunk zárva. Május 4-től szigorú járványügyi szabályok betartásával, védettségi igazolvány (kötelező maszkhasználat, kézfertőtlenítés, távolságtartás) újra nyithattunk. A védettségi igazolvánnyal nem rendelkező részére lehetőséget biztosítottunk a dokumentumok visszaadására és telefonon, e-mailben előre igényelték átvételére. A visszaszolgáltató dokumentumokat 72 óráig karanténba helyeztük. Május 15-től újra be kellett zárunk, mert a Községi Házba költöztettük a felnőtt részleg állományát, irodai berendezéseket az M-Pakk Bt. és a Városgazda Nonprofit Kft. segítségével. A költözés 2 hét alatt lezajlott. Az ideiglenes tartózkodási helyünkön 2021. június 1-jén ismét kinyithattunk. Nagyon tetszett az olvasóknak a tágas, világos tér. Elfogadták olvasóink a szigorításokat és türelmesek voltak, örültek, hogy újra jöhettek. De sajnos többen a beiratkozást nem hosszabbították meg, mert nem tudták, hogy alakul a helyzet, határvár stb. mivel nagyon sokan járnak onnan is. Így jelentősen csökkent az éves beiratkozott olvasóink létszáma. Nem lehetett közösségi rendezvényeket tartani. November 18-tól ismét be kellett zárunk a visszaköltözés miatt.

A háttér munkák mellett az online térbe kellett vonuljunk, az aktuális évfordulókhoz, ünnepekhez kapcsolódó, valamint a középiskolai tantárgyainhoz használható, naponta frissülő ismeretterjesztő tartalmakat tettünk közzé a közösségi felületen.

Megjegyzések, észrevételek: A 2021-es évfolyam sok újságnál csak 2022-ben válik teljessé. A Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-től a Nemzeti Kulturális Alap által támogatott lapokat csak 2021. májusától kezdtük kapni, tömbösített formában. Ezekből a duplumokat továbbra is az Almásfüzitői könyvtárnak ajándékoztuk, illetve már a Komáromi Szinnyei József Városi Könyvtárnak is adtunk, az apasztás miatt feleslegessé válókat pedig elajándékozzuk az Olvasók számára. Olvasóközönségünk életkora azt mutatja, hogy a közép-életkori és az idősebbek járnak gyakrabban olvasni és kölcsönözni. Sajnos a diákok inkább tanulmányaik segítségével veszik igénybe a könyvtár szolgáltatásait. Az internet és az okostelefonok térhódítása sajnos egyre inkább háttérbe szorítja a kutatómunkát, valamint a kötelező irodalmak kölcsönzését. Amit lehet, a diákok letöltik telefonjaikról, sokan használnak E-bookot.

Feldolgozás:

Az egész évben folyó állománygyarapításunk során a kéthetente megjelenő „Új Könyvek” jegyzéket, a gyűjtőköri szabályzatot és az olvasói igényeket figyelembe véve könyveket, hírlapokat, CD-eket, DVD-eket, diafilmeket veszünk. DVD beszerzésre is sor került, ahol figyelembe vettük a DVD megjelenéseket, a mozi premiereket, és a kölcsönzői szokásokat. A dokumentumok beszerzése az év elején megállapított költségvetési összeg, valamint az Érdekeltség-növelő pályázat ráfordításával történik. Állományunkat tovább gyarapítják különféle ajándékba kapott dokumentumok is. A zárva tartás alatt 3590 db. könyvet selejteztünk le, így a tervezett állományapasztás is megtörtént.

A Jókai Mór Városi Könyvtár 2021. éves gyarapodása

Módja szerint	Gyermekrészleg	Szöny fiókkönyvtár	Felnőtt részleg	Állomány összesen
Vétel	607 db	-	1325 db	1932 db
Ajándék	91 db	-	192 db	283 db
Egyéb	-	-	-	-
Típus szerint				
Könyv	687 db	-	1442 db	2129 db
Időszaki kiadvány	-	-	-	-
Egyéb dokumentum	11 db	-	75 db	86 db
Tartalom szerint				
Szakirodalom	209 db	-	533 db	742 db
Szépirodalom	-	-	775 db	775 db
Gyermek- és ifjúsági irodalom	489 db	-	209 db	698 db
Összesen:	698 db	-	1517 db	2215 db
Érték összesen:	1.406.681,- Ft	-	4.958.019,- Ft	6.364.700,- Ft

A Jókai Mór Városi Könyvtár állományának nagysága 2021-ben

A dokumentum típus szerint	Gyermekrészleg	Szöny Fiókkönyvtár	Felnőtt részleg	Állomány összesen
Könyv	9416 db	14721 db	45977 db	70114 db
Időszaki kiadvány	30 db	44 db	4572 db	4646 db
Hangdokumentum (hangkazetta, CD,DVD,CDR)	94 db	232 db	2434 db	2760 db
Képdokumentum; egyéb videokazetta,mikro,dia,DVD, napnaptár,térkép)	210 db	36 db	1082 db	1328 db
Összesen:	9750 db	15033 db	54065 db	78848 db

A dokumentum tartalom szerint könyv	Gyermekrészleg	Szöny Fiókkönyvtár	Felnőtt részleg	Állomány összesen
Szakirodalom	4654 db	6491 db	24681 db	35826
Szépirodalom	569 db	5472 db	15868 db	21909
Gyermek- és ifjúsági irodalom	4193 db	2758 db	5425 db	12376
Összesen:	9416 db	14721 db	45974 + 3 id	70111 + 3 id

A dokumentum tartalom szerint egyéb	Gyermekrészleg	Szöny Fiókkönyvtár	Felnőtt részleg	Állomány összesen
Szakirodalom	72 db	263 db	6398 db	6733 db
Szépirodalom	9 db	30 db	1458 db	1497 db
Gyermek- és ifjúsági irodalom	253 db	19 db	232 db	504 db
Összesen:	334 db	312 db	8088 db	8734 db

Állomány összesen	Gyermekrészleg	Szöny fiókkönyvtár	Felnőtt részleg	Állomány összesen
Szakirodalom	4726 db	6754 db	31079 db	42559 db
Szépirodalom	578 db	5502 db	17326 db	23406 db
Gyermek- és ifjúsági irodalom	4446 db	2777 db	5657 db	12880 db
Összesen:	9750 db	15033 db	54062 + 3 id	78845 + 3 id

Gyermekrészleg

A könyvtárosoknak az a legfontosabb, hogy az olvasók jól érezzék magukat könyvtárunkban és rendszeres látogatói legyenek az itt megrendezésre kerülő programoknak. A mi küldetésünk, hogy a gyermek olvasóinkból olyan fiatalokat neveljük, akik elsajátították az új ismereteket, segítsük a tanulási folyamatukat, erősítsük azokat a kulcskompetenciákat, melyek nélkül nem boldogulhatnak.

Bár ez az év sok korlátozást hozott és akadályokat állított elénk, a gyermekkönyvtárban is alkalmazkodtunk az új helyzethez. A vírushelyzet miatt kialakult problémák megoldása volt a feladatunk, próbáltunk változtatni és újszerű munkafolyamatokat elsajátítani.

A 2021-es év legfontosabb feladata a gyermekkönyvtárban a gyermekek és a hozzánk látogató olvasók biztonságának megóvása volt. A könyvtár zárva tartása idején az olvasók tájékoztatása, kapcsolattartás a látogatóinkkal, együttműködés az oktató-nevelő intézményekkel (munkájukat a lehetőségek szerint segíteni) volt a feladatunk. A járvány miatt a gyermekeikkel otthon maradt szülőknek segítettünk ebben a nehéz időszakban különböző könyvajánlókcal, online programajánlókcal.

A könyvtárban, a nyitva tartás ideje alatt, be kellett tartaniuk az olvasóknak és természetesen nekünk, dolgozóknak is, a kiadott rendeleteket. Először csak védettségi igazolvánnyal lehetett a szülőknek jönni és kötelező volt a kézfertőtlenítés, a szájmaszk viselete, biztonságos távolság betartása. A könyvtárosok rendszeres feladata volt a felületek fertőtlenítése, a visszahozott könyvek karanténba való helyezése. A saját egészségünket is óvtuk, szájmaszkot viseltünk a munkaidőnkben, a kölcsönzött könyveket védőkesztyűben vettük át és kölcsönöztük.

Statisztikai adatok:

beiratkozott olvasók száma 14 év alatt: 172 fő

új olvasók száma: 32 fő

kölcsönzések száma: 4441 példány

helyben használt dokumentum: 1102 db.

referenzs kérdés: 128 db.

rendezvényeken résztvevők száma: 424 fő

személyes használat: 1958 fő

távhasználat: 281 fő

könyvtárban megvalósított foglalkozások száma: 13

könyvtárban megvalósított tematikus könyvajánló: 32

online programok száma: 14

online könyvajánlók száma: 23

Gyermekkönyvtári programok:

A tervezett foglalkozásokból a járványhelyzet miatt sajnos nagyon keveset tudtunk megvalósítani. A helyben megtartott programok mellett hangsúlyt fektettünk az online térben megvalósított új módszerek bevezetésével történő programokra is. Az online programjaink sikeresek voltak.

Online programok:

- **Internet Fiesta** – az idei vetélkedőre két programmal készültünk, külön felnőtteknek és gyermekeknek szánt feladatokkal. **Nyomozd ki, nézz utána** című kvízünkre 23 feladatlapot küldtek be. Reméljük, hogy a helyes válaszok megtalálása egyben szórakoztató időtöltést is jelentett számukra. A helyes válasz beküldőit ajándékokkal jutalmaztuk. A programba komáromi olvasóink is részt vettek.

- **„Olvasó Komárom”**- Olvasóinkat – kicsiket és nagyokat – arra kértük meg, hogy könyvtárunk email címére olyan fényképeket küldjenek el, melyeken olvas a család, egy gyermek, vagy bárki Komárom kedvelt szabadtéri pihenőhelyein.

- **Közösségek Hete**- könyvtárunk ebben az évben is részt vett az országos rendezvénysorozatban. Immár ötödik alkalommal valósult meg a programsorozat, melyet idén virtuális formában rendeztek meg. Olvasóink **Janka Ferenc** videóját tekinthették meg, mely a **Szőnyi-szigetek kialakulását** foglalja röviden össze. Az elhangzott információk alapján készítettünk egy kvízt is.

- A **Magyar népmese napja** alkalmából könyvtárunk rajzpályázatot hirdet **„Kedvenc népmesehősöm”** címmel óvodások és alsó tagozatos iskolások részére. Pályázatunkra 117

alkotás érkezett Komáromból, Komárnoból, Dunaradványból, Szőnyből és Koppánymonostorról.

- **„Legyen boldog a karácsony mindenki számára!”** - az időseket, magányosakat és a hátrányos helyzetű családokat kézműves karácsonyi üdvözlő lapokkal ajándékoztuk meg. Felhívásunkra közel 80 karácsonyi üdvözlőlap érkezett jószándékú gyermekektől, amelyeket a Máltai Szeretetszolgálat Irodájába, továbbá a komáromi Idősek Napközi Otthonába juttattunk el.

- **Könyvtárak karácsonyi dekorációs versenye** – felhívás, online szavazásra. Telegdi Ágnes író kezdeményezésére ebben az időszakban könyvtárak sora mutatta be a Facebookon, hogyan díszítették fel könyvtáraikat. A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár gyermekrésze is arra törekedett, hogy meghitt, ünnepi hangulatot varázsoljon az olvasóterben. Könyvtárunk fotómontázsokkal nevezett be a versenyre.

Helyben megtartott programok:

- **Mesés nyár a könyvtárban**- a következő programokkal készültünk a gyermekcsoportoknak: Hercegek és hercegnők, Komárom állatvilága, Mesterségek bemutatója, Mese habbal, Lego hősök, Szeretem az állatokat, Legó tábor, Elfelejtett mesterségek, Kirándulás a könyvek birodalmában

- **Kiből lehet könyvtáros?** – pályaválasztási nap alkalmából látogattak hozzánk a kisiskolások

- **Fókuszban a Halloween** - a komáromi gyermekváros lakói számára állítottunk össze az őszi szünetben játékos-kézműves foglalkozást.

- **Az én könyvtáram projekt** – a program kínálatból a **Mese habbal- könyvtári foglalkozást** és a **Hogyan lesz a könyvkupacból könyvtár** című programot valósítottam meg.

Az év folyamán rendszeresen rendeztünk tematikus könyvkiállítást, összesen 32 alkalommal. Ezek a könyvajánlók segítettek a szülőknek, pedagógusoknak és a gyerekeknek is a könyvkölcsönzésnél. A gyermekkönyvtár Facebook oldalán is propagáltuk a könyveket, a felnőttek és a tini olvasók is, már az otthoni környezetből értesülhettek az új könyveinkről, könyv érdekességekről, tematikus alkalmi könyv összeállításokról. Felhívtuk figyelmüket és elmagyaráztuk a szülőknek, hogyan tudnak tájékozódni a könyvállományunkról (elektronikus katalógus használata).

A könyvtár weboldalára is összeállítottunk könyvajánlókat szülőknek, melyek segítséget nyújthatnak az új kialakult problémák megoldásában, gyermekek foglalkoztatásában, szórakoztatásában.

Könyvtárunk részt vesz „Az én könyvtáram” projektben. A szövegértést fejlesztő, a könyvtárhasználat és információkeresés fejlesztésre, olvasásfejlesztő mintaprogramok közül válogattunk. Próbáltunk minden hozzánk járó olvasó korosztálynak találni megfelelőt. A mintaprogramokból több ötletet merítettünk a nálunk megvalósított foglalkozásoknál. A projekt feladatait folyamatosan teljesítjük, értékeljük, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár EFOP projektirodával együttműködünk.

Könyvtári foglalkozásainkat óvodásoknak, kisiskolásoknak, tiniknek program kínálatban állítjuk össze.

Nagyon örülünk, hogy sikerült tovább fejlesztenünk a kapcsolatunkat és együttműködésünket a KEM Gyermekvédelmi Központtal. Programjainkra ellátogattak a Komáromi Gyermekváros lakói, a Csudijó egyesület és a Mozaik könyvesbolt táborozói és volt közös kezdeményezésünk a Máltai szeretet szolgálat karácsonyi ajándék osztásánál is. A karácsonyi időszakban pedig olvasóink online köszöntötték a szépkorúakat a komáromi Idősek Otthonában. Az év folyamán az esedékes állományapasztás is megtörtént.

Informatika

Az év során kétszer volt többnapos, tervezett informatikai leállás, amelyre a könyvtár költözése és az internetszolgáltatás áthelyezése miatt került sor. Ezek a leállások honlapunk és e-mail fiókjaink működését nem érintették, mivel azok külső tárhelyen bérelt webszerverről üzemelnek. Itt csupán ritkán, a szükséges karbantartások miatt vált elérhetetlenné a honlap és a levelezés az éjszakai-hajnali órákban 20-30 percre.

A Jedlik Ányos utcai ideiglenes könyvtárban és a felújított Táncsics utcai épületben mindkét leállás idején szükségessé vált speciális hosszúságú, méretre szabott UTP-kábelek házilagos készítése, hogy hálózatba köthessük a munkaállomásokat és nyomtatókat. A közösségi házban az épületen belüli nagy távolságok miatt a szokásosnál hosszabb kábelekre, a felújított Táncsics utcai épületben pedig kifejezetten rövid kábelekre volt szükség a rack szekrényhez és a fali aljzatokhoz. E két leállást leszámítva az informatikai hálózatunk rendben és biztonságosan működött.

1. Informatikai hálózat és technikai eszközök

A két, helyben tárolt szerver ellenőrzése minden nap megtörtént. A frissítések telepítése azonnal, amikor elérhetővé váltak. Az olvasói és dolgozói számítógépek, laptopok ellenőrzése, víruskereső futtatása a gépeken rendszeres időközönként megtörtént. Rendszerfrissítések és illesztőprogramok letöltésére és telepítésére került sor azonnal, amikor az lehetővé vált. Ebben az évben egyetlen kártevő sem települt le gépeinkre, amely részben az email fiókjaink fejlett biztonsági feltételek közötti tárolásának köszönhető, másrészt hozzájárult ehhez a hálózati szerver naprakészen frissített állapota. A GINOP pályázaton nyert, - jelenleg még a KIFÜ leltárában szereplő - tabletek és okostelefonok rendszeres feltöltése és frissítése időről időre szintén megvalósult.

Folyamatos volt a Textlib integrált rendszer karbantartása, frissítése, amikor elérhetővé vált egy-egy felújítás. A Textlib üzenetküldései rendben és hibátlanul megtörténtek az olvasók felé. *(Ezt lehetett ellenőrizni másolatok küldésével egy másik email fiókra.)*

A könyvtárbezárás ideje alatt automatikusan meghosszabbítottuk a lejáró kölcsönzési határidőt az érintett olvasóknál.

2. Honlap

Intézményi honlapunk adatbázisának és a szintén külső webszerveren tárolt valamennyi email fiókunknak biztonsági ellenőrzésére hetente sor került. Rendszeresen frissítve lett a WP keretrendszer, a honlapsablon és a bővítmények, amikor erre lehetőség nyílt. Köszönhetően a WordPress sokoldalú védelmének és a naprakész állapotnak, honlapunk végig rendesen üzemelt, és nem fordult elő sikeres feltörési kísérlet, habár a mai napig 8.412 próbálkozás történt erre a vezérlőpult szerint.

Új webhelyünk és fotógalériánk nézettsége lényegesen magasabb forgalmat mutat, mint az előzőé. E megnövekedett számhoz honlapbejegyzéseink Facebook megosztásai és a hírlevelek is hozzájárulnak, amint az jól látható a napi látogatottsági statisztikából. Jelentős forgalmat generálnak még a keresőmotorok is - főként a Google. Ennek érdekében a nagy keresőknél rendelkezésre bocsátottuk az indexeléshez webhelytérképünk elérhetőségét, a változó tartalmat pedig automatikusan aktualizálja a WordPress keretrendszer.

Cikkeink mellett jelentős érdeklődés mutatkozik a régi, komáromi újságok digitalizált példányai iránt is, amelyek korábban lettek feltöltve.

Hírleveleket küldtünk ki minden hónapban olvasóinknak webhelyünk legutolsó bejegyzéseiből (könyvajánlók, hírek, programajánlók, felhívások vetélkedőkre, eseménybeszámolók). Ezen a levelezőlistán olvasóink email címei szerepelnek, amelyet bővítettünk azokkal a címekkel, akik a korábban létrehozott lista időpontját követően iratkoztak be könyvtárunkba. Rendelkezünk zárt levelező listával is, erre intézmények, média, iskolák, óvodák email címeit vettük fel. Számukra programajánlókat, év végi üdvözlőket küldtünk.

Látogatottság:

	Oldalletöltés / keresések száma	Látogatók száma
intézményi honlap https://www.jmvk-komarom.hu	22.148	7.180
fotógaléria https://galeria.jmvk-komarom.hu	162.270	n.a.
online katalógus http://89.251.33.220:8080/	299.764	n.a.
Forgalom összesen:	484.182	n.a.

Egyéb statisztikai adatok:

- Honlap tartalom-frissítéseinek száma: (könyvajánlók, hírek, felhívások vetélkedőre, helytörténeti cikkek)
132 db (108 új bejegyzés, 24 frissítés már meglévő oldalakon)
- Fotógalériába feltöltött fotó és album:
354 kép 19 új albumban
- Hírlevél:
14 db
- Keresőmotorok által közvetített látogató:
5.851
- Facebook által közvetített látogató:
2.640

3. Online vetélkedők egy országos rendezvénysorozatra

2021 során először szerveztünk online vetélkedőket, bekapcsolódva az Internet Fiesta országos rendezvénysorozatba. Ehhez a webhelyünkhöz kapcsolódó egyik bővítményt alkalmaztuk. Ezzel a technikai megoldással gyorsan, áttekinthetően és biztonságosan eljutottak a kitöltött feladatlapok a szervezők számára, ugyanakkor a résztvevőknek is egyszerű volt a kitöltés, elküldés. A „Nyomozd ki, nézz utána” című vetélkedő gyermekeknek szólt, ennek megfelelően tartalmi részét a gyerekkönyvtárosok állították össze. Itt az informatikai feladat ezzel kapcsolatban az online űrlapba való beszerkesztés és népszerűsítés volt.

A „*Mozaikok Komárom történetéből*” című online vetélkedőt állítottunk össze régi, komáromi újságok cikkeihez kapcsolódóan, korosztálytól független az érdeklődők számára. Célunk egyfelől az online információkeresés szórakoztató gyakoroltatása, másfelől a helytörténeti vonatkozású érdekességek népszerűsítése, megosztása volt. E vetélkedőre 34 érvényes feladatlap érkezett különböző magyar és szlovák településekről. Az eseménynek viszonylag széleskörű ismertsége lett. A felhívást, a feladatlapot, továbbá az eredményhirdetést 689 személy nézte meg a webhely statisztikája alapján. A programsorozathoz illő ajándékokat adtunk a legügyesebb megfejtőknek. *(érintős tollak, fedeles-gumis noteszek, normál és micro USB-s pendrive-ok, színes vászon szatyrok, asztali írószertartó digitális kijelzővel, bevásárlókocsi érme, elemlámpa, univerzális USB töltő készlet.)*

4. A Digitális Jólét Program „DJP”: A GINOP 3.3.1-16 pályázat: „Közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztése, szolgáltatási portfóliójuk bővítése

A pályázat célja: A közösségi internet hozzáférési helyek fejlesztésének alapvető célja, hogy a fejlesztések révén a pontok hozzájáruljanak a digitális alapkészségek fejlesztéséhez, a digitális készségekkel nem rendelkező magánszemélyek számára az informatikai eszközökhöz és az internethez hozzáférést biztosítson, továbbá, hogy az ehhez szükséges segítő szakértelem minden ponton rendelkezésre álljon.

Az év során DJP rendezvényre nem került sor.

A Digitális Jólét Koordinációs Központ által elvárt, kétheti jelentéseket a DJP pont forgalmáról minden alkalommal feltöltöttük. 2021 októberében lejárt a GINOP 3.3.1 pályázat fenntartási ideje, ezért az intézményeket megkereste a DJKK átszerződés céljából. Mivel intézményünk nem szerződött át a DJKK-hoz, ezért eltávolítottuk a honlapról a DJP pont logóját és a DJP pontra való utalásokat. Ettől függetlenül, látogatóink továbbra is igénybe vehetik azokat a szolgáltatásokat, amelyeket korábban DJP pontként (is) nyújtottunk (fénymásolás, nyomtatás, számítógép-használat, szkennelés, vezeték nélküli internet, digitális eszközökkel kapcsolatos tanácsadás).

5. Egyéb szakmai teendők

- Az olvasói felszólításokra érkező levelekre kölcsönzések rendszeres hosszabbítása, válasz e-mailek küldése.
- Műszaki eszközök selejtezésének előkészítése, eszközök összeválogatása és táblázat készítése a szükséges adatokkal.

A következő pályázatunk a TOP-5.3.1-16-os, amelyben konzorciumi tagok vagyunk: „Helyi identitás és kohézió erősítése Komáromban”

A pályázat célja: A pályázat segítségével közösségi települési, illetve településrészi helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok, továbbá közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatok alkalmazása, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósulhatnak meg.

Résztvevők: A közösségfejlesztési folyamatba be kell vonni a településen működő közművelődési, könyvtári, muzeális intézményeket, illetve ezek valamelyikét. A fenti intézmények a projektben konzorciumi partnerként vesznek részt.

Képzés: Biztosítani kell, hogy a megvalósításban résztvevő könyvtárak, közművelődési és muzeális intézmények legalább egy munkatársa részt vegyen a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított képzésen.

Továbbképzések, rendezvények melyeken részt vettünk:

- „A szerzői jog a könyvtárakban” című e-learning (Budapest-OSZK)
- Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete Könyvtári Roadshow – online képzés
Szakkönyvtári seregszemle – online konferencia
- Tittel Pál Könyvtár: zenés irodalmi est, illetve a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárban a népmese napja és a Silent Book (szöveg nélküli képeskönyv) konferencia és kiállítás (Eger)
- A kultúra és közművelődés értékei (MANE) konferencia, Cegléd – Városi Könyvtár

Vezetés, szervezés:

Természetesen tisztában vagyok azzal a ténnyel, hogy a jól működő könyvtárnak „jó könyvtárosra” van szüksége. Lépést kell tartania az új IT eszközök használatával, elsajátítania az új módszertani tanulmányokat, tudnia kell ezeket az ismereteket használni a mindennapi munkájában. Figyelemmel kísérni, tanulni és inspirációt meríteni a hazai és külföldi könyvtárakban tapasztalt, jól bevált módszerekből.

A következő szakmai képzéseken és programokon vehettem részt:

- Tittel Pál Könyvtár: zenés irodalmi est, illetve a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárban a népmese napja és a Silent Book (szöveg nélküli képek könyv) konferencia és kiállítás (Eger)
- A kultúra és közművelődés értékei (MANE) konferencia, Cegléd – Városi Könyvtár
- Elkészítettem a költségvetési tervezetet. rendszeresen munkaértekezletet tartottam. A 4901-es Vámtarifaszámú Könyvek Kisértékű Tárgyi Eszközre Történő Átcsoportosítását elvégeztem. Az érdekeltségnövelő pályázatot elszámoltam. Összesítettem a Könyvtárellátó-s és Bookline-os rendeléseket. Gondoskodtam a vagyonsvédelemről és hasznosításról, a munkavédelmi előírások betartásáról, a tűzvédelmi előírások betartásáról. Gondoskodtam az intézmény éves munkatervének elkészítéséről és végrehajtásáról. Biztosítottam a működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. Rendszeres kapcsolatot építettem ki és tartottam fent más hazai és határon túli könyvtárakkal, és tudományos intézettekkel. Együttműködtem a fenntartóval, kapcsolatot tartottam az állami, társadalmi és egyéb szervezetekkel, az országos, megyei, szakmai szervezetekkel, intézményekkel, a polgármesteri hivattal és a városban működő oktatási intézményekkel. Irányítottam az intézmény tudományos és közművelődési munkáját. Munkatársaimmal megszerveztem, kiviteleztem az intézményben az online-előadásokat, illetve szerveztem és irányítottam a gyermekkönyvtár programjait. Döntöttem az intézmény minden lényeges ügyében, a jogszabályi keretek között. Ellenőriztem és értékelttem az intézményi tevékenységet, a könyvtár működéséről. Figyelemmel kísértem az intézményt érintő pályázati lehetőségeket, koordináltam a pályázatok elkészítését. A könyvtár visszaköltözésénél az M-Pakk Bt. vezetőjével megterveztem a Városgazda Nonprofit Kft. által rendelt bútorok elhelyezését a felújított épületbe. Majd ezután az állomány részek tervezésére

került sor. Melyiket hova pakoljuk vissza. A garázsban lévő szakirodalmi állomány és a szak kézikönyvtári dokumentumok még depóban vannak. Ez 153 polcfolyóméter.

Komárom, 2021.01.28.

Tisztelettel:

Muhi Orsolya Ilona
intézményvezető